

4 november 2023

Beste mensen,

De afgelopen maand kregen twee van de teruggekeerde vrouwen hun vonnis te horen: Chadia B. en Khadija B. De eerste, een zwakbegaafde en gehandicapte vrouw, werd meteen vrijgelaten, wat wel het minste was dat de rechtbank kon doen. De tweede werd op alle drie de aanklachten veroordeeld, wat een trendbreuk was met de relatief milde vonnissen van vorige maand. Verder wordt er momenteel door de VU in opdracht van Justitie een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van het TA regime op de gezondheid van de vrouwen in Zwolle. Dit onderzoek komt geen moment te vroeg omdat het ook voor buitenstaanders zonneklaar is dat de vrouwen zowel geestelijk als lichamelijk schade oplopen door hun verblijf op de TA.

Justitie toont eindelijk een beetje menselijkheid in zaak tegen Chadia

[Volkskrant, Algemeen Dagblad, 12 oktober 2023](#)

Tijdens de inhoudelijke zitting in de zaak tegen Chadia B. liet de Nederlandse overheid zich eindelijk van zijn menselijke kant zien. Chadia is een vrouw met een geestelijke handicap die na haar eerste vertrek naar Syrië in 2013 terugkeerde naar Nederland, en daarna in 2014 opnieuw vertrok, ondanks wanhopige pogingen van haar familie om haar tegen te houden. In Syrië verloor zij een voet en zij kon zich daarna nog slechts kruipend voortbewegen. De daaropvolgende drie jaar lag zij ziek in een tent, roepend om haar moeder. Journalisten die het kamp bezochten, schrokken van de aanblik van de zieke Chadia, liggend tussen haar eigen vuil. Ondanks sterke aandring van haar familie weigerde de Nederlandse regering jarenlang om haar terug te halen. Pas in november vorig jaar werd zij, samen met de laatste lichting Nederlandse vrouwen, opgehaald. Na aankomst in Nederland werd zij samen met de andere vrouwen op de terroristenafdeling in Zwolle geplaatst, zonder dat er gekeken werd of er van haar gevaar uitging, en zonder dat zij de benodigde medische en psychische zorg kreeg. In april dit jaar bracht een delegatie van Justitie een bezoek aan de TA Zwolle. Zij waren geschokt door de toestand waarin zij Chadia aantroffen, en dezelfde dag nog werd Chadia overgeplaatst naar een andere afdeling waar zij meer zorg kreeg.

Tijdens de zitting was het overduidelijk dat Chadia sterk verminderd toerekeningsvatbaar was geweest op het moment van uitreizen. Er was dus geen sprake geweest van zich bewust aansluiten bij IS of het voorbereiden van terroristische misdrijven. Desondanks beschuldigde het OM haar nog steeds van deze misdrijven, maar eiste een gevangenschap die overeenkwam met de periode die Chadia al in voorarrest had gezeten. De zaak tegen Chadia was de ultieme illustratie van het wel zeer harde beleid van de Nederlandse overheid tegen de vrouwen die naar Syrië vertrokken waren. Gelukkig werd Chadia na het vonnis meteen vrijgelaten en kon zij naar een instelling van beschermd wonen. Maar het blijft natuurlijk vreemd dat een dergelijke vrouw überhaupt nog veroordeeld wordt voor terrorisme.

Ophef over VOG voor terrorisme-veroordeelden

Deze maand ontstond er politieke verontwaardiging over het bericht dat een voor terrorisme veroordeelde vrouw een VOG (verklaring omtrent gedrag) had gekregen voor een baan als [juridisch adviseur bij Vluchtelingenwerk](#). De zaak werd in de Kamer aangekaart door Pieter Omtzigt, mede namens de aan zijn partij gelieerde leden van het Yezidi netwerk in Nederland (hun voorzitter staat

op plaats 40 van de kandidatenlijst van zijn partij). [Minister Yesilgöz](#) vertelde dat zij niet begreep dat een veroordeeld IS-lid voor Vluchtelingenwerk kon werken, en [minister Weerwind](#) verklaarde enkele weken later dat hij het voor terrorisme-veroordeelden moeilijker ging maken om een VOG te krijgen.

Het is jammer dat deze bewindslieden weer meegaan in de nieuwe hetze tegen de ongeveer 20 teruggekeerde vrouwen uit Syrië. Natuurlijk gaat er van deze vrouwen geen enkel gevaar uit voor vluchtelingen of welke andere personen dan ook in Nederland. Misschien was het tactisch gezien onverstandig van de betrokken vrouw om uitgerekend bij Vluchtelingenwerk een baan te zoeken, maar het zou erg jammer zijn wanneer dergelijke vrouwen helemaal geen werk meer kunnen krijgen in de sociale sector. Het is voor ons land juist erg belangrijk dat deze vrouwen de kans krijgen hun ervaringen in Syrië in dienst te stellen van organisaties die zich met jeugdwerk en de-radicalisering bezighouden. Sommige van hen willen hun ervaringen in Syrië juist gebruiken om Nederlandse jongeren te waarschuwen tegen de gevaren van het jihadisme. Volgens de AIVD lopen er momenteel in Nederland nog 500 personen rond met jihadistische ideeën, en de dienst beschouwt dit als de grootste terroristische dreiging voor ons land. Het is dus van groot belang dat we alle mogelijkheden benutten om deze mensen tot andere gedachten te brengen. De vrouwen die aan den lijve ondervonden hebben wat voor verschrikkelijke organisatie IS was, kunnen daarbij een belangrijke rol spelen.

Andere landen proberen contact te krijgen met hun mannen in Syrië

In Zweden, Canada, Australië en Marokko proberen familieleden van mannen die nog in Syrische of Irakese gevangenschap verblijven, contact te krijgen met hun zonen, broers of echtgenoten. De meesten hebben al twee jaar niets meer van hun dierbaren gehoord, en weten niet eens of zij nog in leven zijn. Het Rode Kruis bezocht onlangs enkele gevangenen in Syrië, en constateerde dat de gevangenen daar onder vreselijke omstandigheden leefden. Zij leden aan tuberculose, ondervoeding, huidaandoeningen, astma etc. Het Rode Kruis ging proberen om het contact met hun familieleden te herstellen, om te beginnen door kaartjes te sturen met de boodschap dat de mannen nog in leven waren (indien van toepassing).

VU en NIFP starten onderzoek naar effect TA regime op vrouwen in Zwolle

Vanuit de TA Zwolle horen wij dat er momenteel een onderzoek loopt naar de effecten van het TA regime op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de vrouwen in Zwolle. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de VU (Vrije Universiteit Amsterdam) in samenwerking met het NIFP (Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie).

Het onderzoek komt geen moment te vroeg. Uit onze contacten met de vrouwen op de TA merken wij dat hun gezondheid - ondanks de positieve inzet van het gevangenispersoneel – behoorlijk te lijden heeft onder het TA-regime. De vrouwen kwamen zwaar getraumatiseerd terug uit Syrië, en het eerste wat er gebeurde na aankomst in Nederland, was dat zij gescheiden werden van hun kinderen en deze vervolgens nauwelijks meer te zien kregen. Op de TA kregen zij aanvankelijk geen enkele psychologische ondersteuning, en door het grote aantal uren dat zij alleen op hun cel moeten doorbrengen (21 uur of zelfs langer in het weekend) hebben zij ook geen mogelijkheid om hun gedachten op iets anders te zetten dan hun kinderen. Bovendien leidt het gebrek aan lichaamsbeweging tot gewichtsproblemen en verzwakking van de spieren bij de vrouwen.

De effecten op de gezondheid zijn natuurlijk niet het enige argument tegen de detentie op de TA. Het gebruik van de TA als strafmaatregel is in strijd met de Nederlandse wet (artikel 2.2 en 2.3 van de Penitentiaire Beginselenwet), en ook met de Europese voorschriften voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing.

Europese Comité ter Preventie van Marteling bevestigt ontvangst van ons commentaar op hun rapport

Vanwege het feit dat de behandeling van de vrouwen op de TA in strijd is met de Europese regels betreffende marteling en vernederende behandeling van gevangenen, hebben wij in juni [een brief](#) gestuurd aan het CTP (European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment). Deze maand ontvingen wij eindelijk [een reactie](#) op onze brief. Met excuses voor hun late beantwoording bedankte het CTP ons voor de verstrekte informatie over de Zwolse Terroristen Afdeling en de correcties op hun rapport. Het comité houdt zich ten eerste aanbevolen voor verdere informatie van onze kant.

Vonnis Khadija B.

Juist voor het uitbrengen van deze nieuwsbrief deed de Rotterdamse rechtbank uitspraak in de zaak tegen Khadija B. Zij kreeg een straf opgelegd van 36 maanden waarvan 12 voorwaardelijk. Dit was lager dan de eis van 42 maanden (waarvan 14 voorwaardelijk) van het OM, maar het betekent toch dat zij nog een jaar op de TA moet blijven en in die periode haar kinderen moet missen. De rechtbank hield rekening met verzachtende omstandigheden zoals de zeer ongelukkige jeugd van Khadija. Ze was op 16 jarige leeftijd getrouwd met een man van 38 waarvan ze kort na elkaar twee kinderen kreeg. De man vertrok vervolgens naar Syrië waar hij een jaar later sneuvelde. Khadija was bang dat haar kinderen zouden worden afgenomen door de overheid en liet zich door een vriend overhalen mee te gaan naar Syrië. Daar moest ze trouwen met een IS strijder van wie ze eerst een zontje kreeg en later nog een tweeling. Beide laatst geboren kinderen overleden tijdens haar verblijf in het kalifaat.

De rechter sprak zich nadrukkelijk uit over de onzekerheid of ze in Nederland mag blijven vanwege haar dubbele nationaliteit. De strafrechter gaat daar officieel niet over, maar hij wees toch op de grote nadelige gevolgen voor de betrokkene.

Publicaties

Trouw was deze maand zo vriendelijk om een [opinie artikel](#) van mij op te nemen over de weigering van het CDA om zijn beleid te veranderen t.a.v. het afnemen van het Nederlanderschap bij terrorisme veroordeelden. Hoewel het CDA op dit moment een poging doet om zijn koers naar links te verleggen, houdt een oude kern nog steeds veel invloed binnen in de partij. Het is precies deze kern die in het verleden heeft meegewerkt aan de huidige wetgeving over het afnemen van het Nederlanderschap. Ik heb intussen contact opgenomen met Bontenbal en het partijbestuur, en gevraagd om dit onderwerp op een open en eerlijke manier ter discussie te stellen in de partij. Het CDA was tot nu toe de beslissende factor in de Kamer wanneer er over dit onderwerp gestemd werd.

De digitale versie van het artikel is [hier](#) te lezen als pdf. In de [papieren krant](#) was de titel door de redactie aangepast, maar verder was de inhoud ongewijzigd.

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie de webpagina "[Laatste Nieuws](#)"

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com